

Motion till riksdagen 2010/11:C339

av **Helene Petersson i Stockaryd m.fl. (S)**

Statens och kommunernas ansvar för ungas rätt till bostad

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den sociala bostadspolitiken.

Motivering

Ansvar för bostadssituationen i landet delas av stat och kommun. Under de senaste åren har bostadsbyggandet varit nära nog obefintligt – speciellt vad gäller små billiga hyresrätter.

Den ökade tillströmningen av studenter i vissa städer innebär att bristen på bostäder ökar. Samtidigt har byggandet av studentbostäder sjunkit till en mycket låg nivå. Detta säger Boverket som också uppgav i sin bostadsmarknadsenkät 2010 att i 147 kommuner råder det brist på sådana bostäder som unga efterfrågar, vilket är fler än 2009. Det är fler kommuner som uppger att de har brist på bostäder för unga än som uppger att de har generell bostadsbrist. I kommuner där det inte råder någon generell brist på bostäder är problemet ofta att de tillgängliga lägenheterna är för stora eller för dyra för unga, även om de har en inkomst.

I avsaknad av en reell bostadspolitik har bostaden också allt mer blivit en status- och spekulationsvara. Detta har framförallt drabbat unga och studerande. En social bostadspolitik krävs för att en bostad ska bli en rättighet för alla, inte bara för några. Med den arbetslöshet som idag finns bland unga är det näst intill omöjligt att få en egen bostad om inte föräldrarna har ekonomiska förutsättningar att ställa upp. Ungdomsstyrelsens rapport Ung Idag 2010 visar att År 2008 bodde 186 000 unga mellan 20 och 25 år kvar i föräldrahemmet, och situationen lär inte ha blivit bättre de senaste åren med den situation som råder på bostads- och arbetsmarknaden. Fler unga män än unga kvinnor, fler unga med utländsk bakgrund och fler unga i storstäderna än på

Fel! Okänt namn på

landsbygden bor kvar längre i föräldrahemmet. Detta är en trend som måste brytas.

Utan en social bostadspolitik ökar också segregationen, vilket resulterar i hemlöshet för många redan i unga år. Det är också svårt att hitta en bostad i ett område där man trivs. Unga, och då i synnerhet 20–25-åringar, skiljer sig markant från övriga åldersgrupper. Endast 56 procent av 20–25-åringarna uppgav att de trivdes mycket bra i sitt bostadsområde. Unga i åldern 16–19 år trivdes i något högre grad i sitt bostadsområde, motsvarande siffra för dem är 61 procent. I den här åldern bor dock merparten av dem fortfarande kvar i föräldrahemmet. För denna grupp är tillgången till ett eget rum, att kunna stänga en dörr om sig, också en fråga av stor vikt. Det gäller inte minst för studieresultaten. Möjligheten att göra sina läxor i lugn och ro kan även ha betydelse för ungdomarnas framtida möjligheter.

Också här syns skillnader mellan olika ungdomsgrupper. Unga i storstadsområdena och unga med utländsk bakgrund har eget rum i något lägre grad än svenska unga och unga i övriga delar av landet. Bostadsbrist och höga prisnivåer inverkar förmodligen på många familjers möjligheter att ge sina barn tillgång till ett eget rum. För ungdomarna är alltså tillgången till eget utrymme eller egen bostad en mycket viktig fråga.

Bostadsförmedlingar hade en viktig funktion för att rättvist se till att alla kan få tillgång till en bostad. Att använda ett kösystem, lika för alla, är det mest rättvisa sättet att fördela lägenheter. Alla kommuner ska vara skyldiga att i egen regi, eller genom regional samverkan, ordna en bostadsförmedling som är transparent, förmedlar de flesta såväl allmännyttiga som privata lägenheter och som fördelar lägenheter enligt turordning samt social och medicinsk förtur. Bostadsförmedlingen ska också kunna förmedla andrahandskontrakt.

Byggandet i Sverige bör stimuleras. Det behövs statliga stöd i bostadspolitiken för att främja en rättvis tillgång till bostäder och för att få bra villkor även för inkomstsvaga grupper på bostadsmarknaden. Utan statliga stöd i bostadspolitiken kommer orättvisorna att öka.

Ska vi inte förlora den unga generationen måste stat och kommun på allvar ta sitt ansvar och ta tag i inte bara ungdomsarbetslösheten utan också den sociala bostadspolitiken och se till att rätten till en bostad gäller alla, även de unga.

Stockholm den 22 oktober 2010

Helene Petersson i Stockaryd (S)

Ann-Christin Ahlberg (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Jennie Nilsson (S)

Marie Nordén (S)

Monica Green (S)

Désirée Liljevall (S)

Jasenko Omanovic (S)

Kerstin Haglö (S)

Matilda Ernkrans (S)